

*Bereishit & the Start-up-Nation***(1) בראשית פרשת בראשית פרק א פסוק כז-כח**

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ וְכַבְּשׁוּהָ וּרְדוּ בְּדָגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל חַיַּי הָרֶמְשָׁת עַל הָאָרֶץ:

(2) רמב"ן שם

וכבשוה - נתן להם כח וממשלה בארץ לעשות כרצונם ובהמות ובשרצים וכל זוחלי עפר, ולבנות, ולעקור נטוע, ומהרריה לחצוב נחשת, וכיוצא בזה. וזה יכלול מה שאמר "ובכל הארץ" (לעיל פסוק כו).

(3) בראשית פרשת בראשית פרק ב פסוק טו

וַיִּקַּח יְקֹנָן אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיַּנְחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעֲבָדָה וּלְשִׁמְרָה:

(4) הרב יוסף דב הלוי סולובייצ'יק, "איש האמונה הבודד"**האדם הראשון**

האדם הראשון שנברא בצלם אלוקים, נתברך בתנופה רבתי לפעילות יוצרת ונתון בכוחות כבירים להגשמת התפקיד הזה. שעה שבירך ה' את האדם הראשון והטיל עליו לכבוש את הטבע, כיוון אותו אל התכונות המעשיות של השכל שבאמצעותם ישתלט על הטבע. האדם הראשון מעוניין, אפוא, רק בצד אחד של המציאות. והוא שואל: כיצד פועל היקום? אין הוא מעוניין בשאלות מהות של היקום, אלא בשאלה מעשית וטכנית לבד: איך? שולטת בו משאלה אחת: לכבוש את הכוחות הטבעיים, לשלוט בהם ולהעמידם לרשות עצמו. לפיכך האדם הראשון הוא תוקפני ושואף רק לניצחון.

אמנם האדם הראשון הוא לא רק בעל תיאוריה. הוא מעצב גם אידיאות ומגלה כוח-יצירה גם בתחום החוק. חוקים ונימוסים יפים ונהדרים הוא מחוקק לעצמו, כדי שיהיה לו קיום נהדר ואציל, ושלא תהיה אנארכיה בסדר העולם. ובעשותו את כל אלה הוא משתדל למלא את המשימה שבוראו נתן לו, בעת אשר ביום השישי של הבריאה ציווה לאדם: מלאו את הארץ וכבשוה. קבע האלוקים שסיפורו של האדם הראשון תהיה עלילה גדולה של חרות האדם-העבד, שלאט לאט מתהפך הוא להיות האדם-האדון.

מתוך שהוא נדחף לשאיפה שהוא מוכרח לציית לה, להגיע למטרה זו, האדם חותר לשטחים נרחבים ואפילו עד לעבר הכוכבים המרוחקים. הוא פועל לפי טבעו שניתן לו מאת בוראו ומציית לו. על כן, בסיכום, אנו מגיעים לטבעו המשולש של האדם הזה שהוא: כבוד - אחריות - הוד והדר.

האדם השני

האדם השני, כמו האדם הראשון, מלא פליאה על יסודות היקום. סקרנות אינטלקטואלית דוחפת את שניהם לעמוד בעוז מול סוד הקיום. אולם, בעוד שמהיקום מביא את האדם הראשון לשאיפתו לצבור כוח ושלטון ולעשותו שואל את שאלת "איך", הפונקציונלית; האדם השני מגיב על תופעה זאת בשאלות מן הסוג המטאפיסי. הוא אינו שואל שום שאלה פונקציונלית. הוא רוצה לדעת: מדוע? מהו? מיהו? הוא שואל: מה תכליתם של כל אלה? מה משמעות האתגר הגדול המגיע אלי מעבר לגבולות האוניברס, כמו ממעמקי נשמת המתלבטת? הוא ממשיך לתמוה: מי הוא שעוקב אחרי באופן תמידי, בלתי נדרש, ונעלם אל האין-סוף ממש באותו רגע שאני פונה להתייצב מול אותו "הוא" נסתר, הקדוש והנורא? והוא תמה עוד: מי הוא הממלא את האדם בעונה אחת אושר ומורא, ענווה וגדלות, מקסים את לב האדם מבלי שום יכולת להתנגד, ובעונה אחת דוחה אותו לגמרי?...

(5) הרב יוסף דב הלוי סולובייצ'יק, "איש ההלכה"

כשהאדם, גולת חכותרת של הבריאה, בא לעולם, תעודתו בידו

— תעודת היצירה. חייב הוא לעמוד על משמר ההווה הזכה והטהורה, להשלים את הפגם שבמעשי בראשית, את ה"חסר" שבפעול ואת ה"נעדר" שבישות. היצור מצווה להשתתף עם היוצר בחידוש מעשי בראשית. יצירה גמורה ושלמה — זוהי שאיפת השאיפות של כנסת ישראל. פרשת ויכולו השמים והארץ וכל צבאם